

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Реалізація заходів цивільного захисту

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ ЗАСАДИ

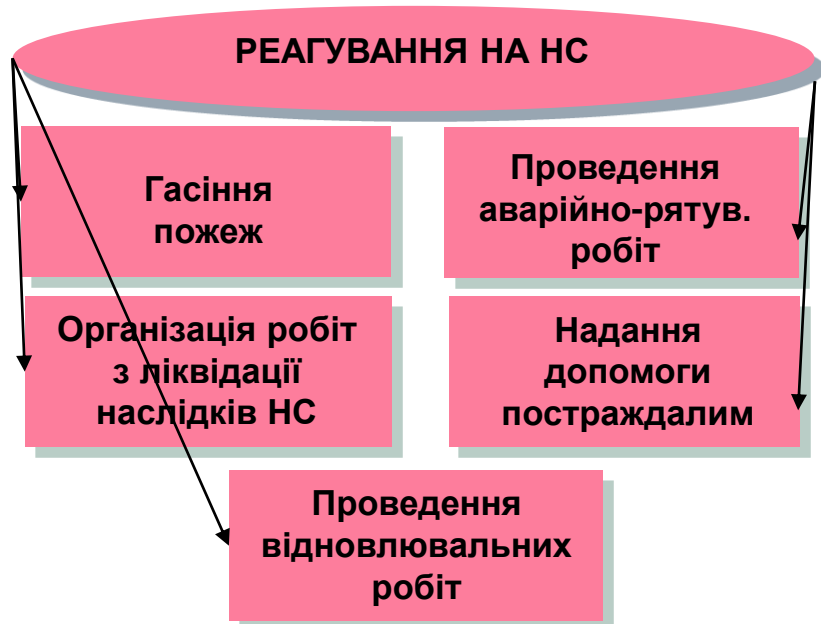
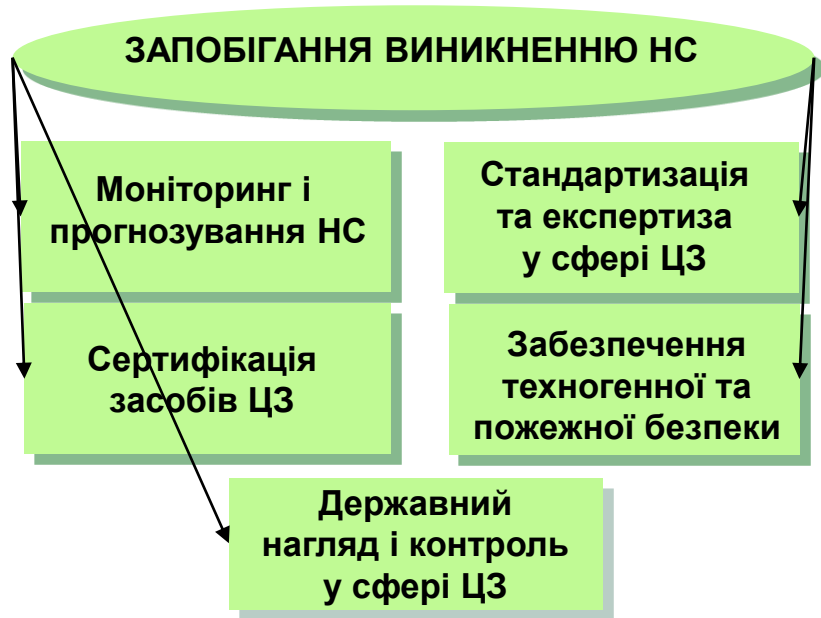
Цивільний захист – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

(Кодекс цивільного захисту України, стаття 4)

Правовою основою цивільного захисту є **Конституція України, Кодекс цивільного захисту України, Положення про єдину державну систему цивільного захисту та інші законодавчі і нормативно-правові акти.**

Цивільний захист забезпечується центральними і місцевими органами влади, підприємствами, установами та організаціями які об'єднані в Єдину державну систему цивільного захисту

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Підготовка органів управління та сил ЦЗ

Навчання населення діям у НС

Створення матеріальних і фінансових ресурсів

Виконання державних цільових програм ЦЗ

ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ це сукупність органів управління, сил і засобів центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, виконавчих органів рад, підприємств, установ та організацій, які забезпечують реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 9 січня 2014 р. № 11
Київ

Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

[№ 825 від 16.11.2016](#)

[№ 450 від 06.06.2018](#)

[№ 659 від 17.07.2019](#)

[№ 916 від 06.11.2019](#)

[№ 1065 від 04.12.2019](#)

[№ 826 від 09.09.2020](#)

[№ 424 від 28.04.2021](#)}

Відповідно до [частини другої статті 8 Кодексу цивільного захисту України](#) Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити [Положення про єдину державну систему цивільного захисту](#), що додається.
2. Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям забезпечити реалізацію Положення, затвердженого цією постановою.
3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з [переліком](#), що додається.

Прем'єр-міністр України

МАЗАРОВ

організаційно складається

Територіальні підсистеми	Функціональні підсистеми
<p>Територіальні підсистеми ЄДС ЦЗ діють в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі.</p> <p>Керівництво територіальною підсистемою ЄДС ЦЗ та її ланкою покладається на орган виконавчої влади, що створив таку підсистему, ланку</p>	<p>Функціональні підсистеми ЄДС ЦЗ створюються центральними органами виконавчої влади у відповідній сфері суспільного життя. Керівництво функціональною підсистемою ЄДС ЦЗ покладається на керівника органу або суб'єкту, що створив таку підсистему</p>

ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

режими функціонування:

повсякденного функціонування

підвищеної готовності

надзвичайної ситуації

в умовах надзвичайного стану

в умовах воєнного стану

ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

□ **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА ВІДПОВІДНІЙ ТЕРИТОРІЇ**

- розроблення, забезпечення реалізації регіональних, місцевих програм та планів заходів з ЦЗ;
- створення, керівництво та забезпечення функціонування:

територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланок;

комісій з питань ТЕБ та НС; органів з евакуації;

аварійно-рятувальних служб, формувань і спеціалізованих служб ЦЗ, місцевої та добровільної пожежної охорони;

територіальної системи централізованого оповіщення;

фонду захисних споруд ЦЗ, планування і організація роботи з дообладнання заглиблених приміщень для укриття населення;

накопичення і підтримання у готовності ЗІЗ для населення (ПЗХЗ, АЕС) та формувань матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків НС.

□ **КООРДИНАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ПІДСИСТЕМАМИ ТА ЇХ ЛАНКАМИ**

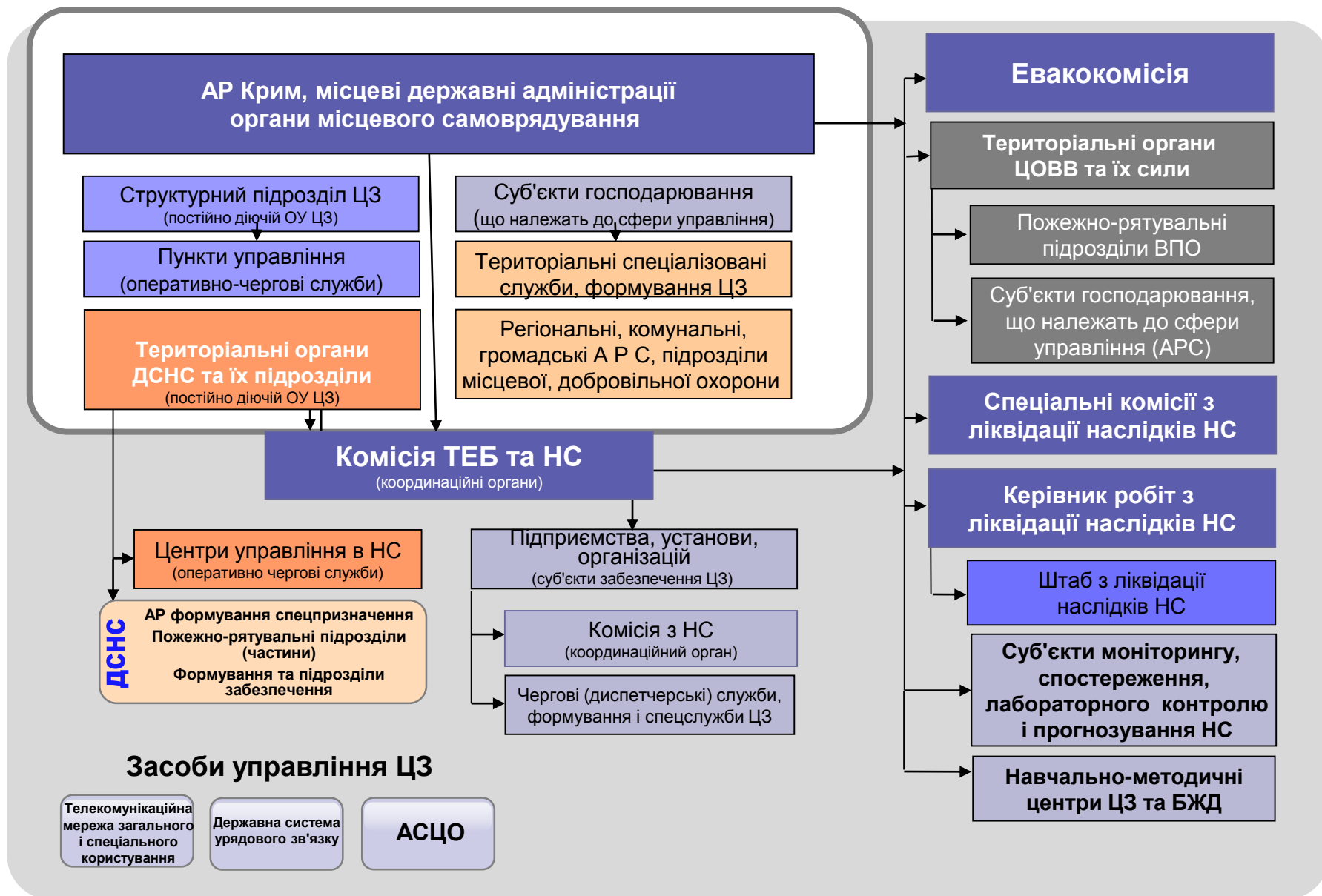
- забезпечення готовності органів управління та підпорядкованих їм сил ЦЗ, організація і проведення підготовки керівного складу та фахівців органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання;
- організація та здійснення заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- проведення моніторингу і прогнозування виникнення надзвичайних ситуацій, планування заходів ЦЗ;
- ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій;
- забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період;
- навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;
- здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення.

□ **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ВІДПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЯХ ТА ОБ'ЄКТАХ**

- **виконання інших завдань і заходів ЦЗ, передбачених Кодексом та іншими законодавчими актами**

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДС ЦЗ

СИЛИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**Оперативно - рятувальна служба
цивільного захисту ДСНС**

**Спеціалізовані служби
цивільного захисту**

Аварійно – рятувальні служби
*(державні, комунальні, об'єктові та
громадських організацій)*

Пожежно-рятувальні підрозділи
(відомчі, комунальні та об'єктові)

Формування цивільного захисту
(об'єктові та територіальні)

**Добровільні формування
цивільного захисту**

ПЛАНУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ПЛАН реагування на надзвичайні ситуації (НС)

МЕТА: упорядкування та координація дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів управління та сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання у разі загрози або виникнення НС

ВИЗНАЧАЄ: організацію управління реагуванням на НС, порядок дій і взаємодії, організацію основних видів забезпечення, переведення органів управління та сил у режим підвищеної готовності, режим НС

- на випадок НС державного рівня пов'язаних з аварією на АЕС з викидом РР за межі СЗЗ, катастрофічним затопленням внаслідок руйнування Дніпровського та Дністровського каскадів, руйнуваннями унаслідок землетрусу, аварією на магістральних аміако-, нафто- та газопроводах органами виконавчої влади у мобілізаційних планах окремим додатком відображається заходи з проведення цільової мобілізації у мирний час.

ПЛАН цивільного захисту (ЦЗ) на особливий період

МЕТА: визначення обсягів, порядку організації, способів і строків переведення підсистем, ланок у ступені готовності, виконання завдань органами управління та силами в умовах особливого періоду.

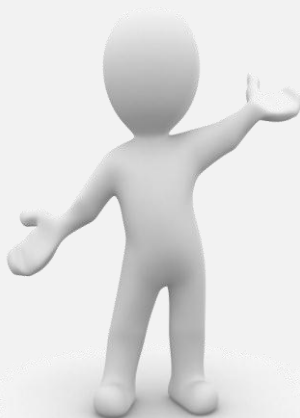
ВИЗНАЧАЄ: загрози внаслідок застосування засобів ураження, організацію ЦЗ, управління та приведення у готовність, заходи із захисту населення і територій, забезпечення заходів ЦЗ та дій сил

ПЛАН основних заходів ЦЗ на рік

МЕТА: здійснення заходів із забезпечення готовності органів управління, сил та засобів до виконання завдань, підготовки з ЦЗ керівного складу і фахівців органів влади і місцевого самоврядування.

ВИЗНАЧАЄ: заходи з підготовки органів управління і сил ЦЗ, їх керівного складу і фахівців, навчання населення діям у НС, контролю за станом впровадження заходів ЦЗ, техногенної та пожежної безпеки

Нормативно-правові основи діяльності

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 17 червня 2015 р. № 409
Київ

Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ
№ 100 від 21.02.2018}

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Типове положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2010 р. № 927 “Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 78, ст. 2760);

пункт 47 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 2013 р. № 380 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 41, ст. 1477).

Прем'єр-міністр України

А.ЯЦЕНЮК

РЕГІОНАЛЬНІ ТА МІСЦЕВІ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТЕБ ТА НС

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КОМІСІЇ

- ❑ координація діяльності райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій пов'язаної із забезпеченням ТЕБ, захисту населення і територій від НС
- ❑ визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час: функціонування територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок
- ❑ підвищення ефективності діяльності обласних, міських держадміністрацій, райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій під час реагування на НС

У РЕЖИМІ ПОВСЯКДЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підготовка та скликання засідань секретаріат комісії

Засідання комісії веде голова комісії - керівник органу, який її утворив, або заступник голови

Рішення оформляється протоколом підписується головою та секретарем комісії

проводяться в разі потреби, але не менше 1 разу на 3 місяці

Рішення комісії, прийняті у межах її повноважень, є **обов'язковими для виконання** органами державної влади та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

У РЕЖИМІ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

- ❑ Організовує роботи і взаємодію з надання допомоги постраждалому населенню
- ❑ Залучає до ліквідації НС транспортні та інші формування з наявними ресурсами
- ❑ Забезпечує заходи із соціального захисту населення, що постраждало внаслідок НС
- ❑ **Встановлює зони НС, розмір шкоди, класифікує НС, подає матеріали до ДСНС**
- ❑ Подає органам, який її утворив, інформацію про причини виникнення та результати ліквідації наслідків НС

До утворення спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій або призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій організацію заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюють відповідні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

У РЕЖИМІ НАДЗВИЧАЙНОГО ТА ВОЄННОГО СТАНУ

Забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління та сил територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ

Комісія відповідно до покладених на неї завдань у режимі надзвичайної ситуації:

встановлює межі зони, на якій виникла **НС**;

організовує **визначення розміру шкоди**, заподіяної суб'єктам господарювання і населенню **внаслідок НС**;

приймає рішення щодо **попередньої класифікації НС** за видом, класифікаційними ознаками та рівнем;

забезпечує своєчасне **подання до ДСНС зазначених матеріалів**.

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ НС ДО ПОРЯДКУ КЛАСИФІКАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЗА ЇХ РІВНЯМИ

(постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 року № 368)

Рівень НС		Загинуло осіб	Постраждало (у т.ч. загинуло) осіб	Порушено нормальні умови життєдіяльності на тривалий час (понад 3 доби), осіб	Збитки, гривень
Державний	збитки понад 150 тис. мін. зарплат (п. 4.5)	понад 10	понад 300	понад 50 000	1 січня -900 млн. 000 тис. гривень; 1 грудня - 975 млн. 000 тис. гривень
	з врахуванням відповідних збитків (понад 25 тис. мін. зарплат; п. 4.4) (для ДТП - місцевий)	понад 5	понад 100	понад 10 000	1 січня -150 млн. 000 тис. гривень; 1 грудня - 162 млн. 500 тис. гривень
Регіональний	збитки понад 15 тис. мін. зарплат (п. 5.3)	понад 5	понад 100	понад 10 000	1 січня - 90 млн. 000 тис. гривень; 1 грудня - 97 млн. 500 тис. гривень
	з врахуванням відповідних збитків (понад 5 тис. мін. зарплат; п. 5.2) (для ДТП - об'єктовий)	3-5	від 50 до 100	від 1 до 10 000	1 січня - 30 млн. 000 тис. гривень; 1 грудня - 32 млн. 500 тис. гривень
Місцевий	збитки понад 2 тис. мін. зарплат (п. 6.3)	понад 2	понад 50	понад 1 000	1 січня - 12 млн. 000 тис. гривень; 1 грудня - 13 млн. 000 тис. гривень
	з врахуванням відповідних збитків (понад 0,5 тис. мін. зарплат; п. 6.2)	1-2	від 20 до 50	від 100 до 1 000	1 січня - 3 млн. 000,0 тис. гривень; 1 грудня - 3 млн. 250,0 тис. гривень
Об'єктовий		У випадках, які не підпадають під критерії вищих рівнів НС та відповідають вимогам Наказу МВС від 06.08.2018 № 658			

^[1] відповідно до статті 8 Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" розмір мінімальної заробітної плати у місячному розмірі з 1 січня 2021 року складає 6 тис. грн; з 1 грудня 2021 року – 6 тис. 500 гривень

ВИДІЛЕННЯ КОШТІВ З РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Матеріали на експертизу

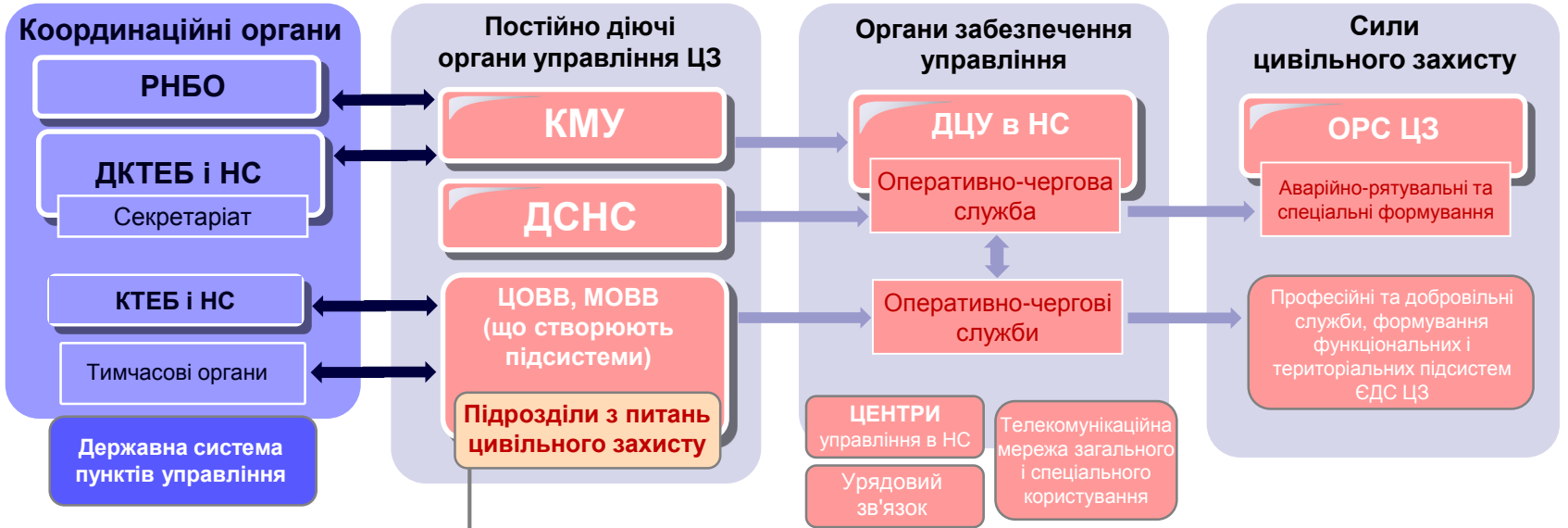
- ❖ Звернення центрального органу виконавчої влади, РМ АР Крим, обласних та міських держадміністрацій
- ❖ Протокол засідання регіональної комісії з ТЕБ та НС щодо попередньої класифікації НС за видом, класифікаційними ознаками та рівнем
- ❖ Розрахунок збитків, завданих внаслідок НС
- ❖ Довідка про порушення нормальних умов життєдіяльності
- ❖ Довідка про гідрометеорологічні умови
- ❖ Повідомлення про виникнення надзвичайної ситуації (ДСНС)

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

від 09.01.2014 р.
№ 11

ПОЛОЖЕННЯ
про ЄДСЦЗ

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, **підрозділи з питань цивільного захисту, які утворюються у їх складі**, територіальні органи ДСНС

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

районні, районні у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчі органи міських рад, **підрозділи з питань цивільного захисту, які утворюються у їх складі**, виконавчі органи селищних та сільських рад, підрозділи територіальних органів ДСНС

від 28.12.2020 р.
№ 1336

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ ПЕРЕЛІК СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ обласної, Київської та Севастопольської держадміністрації, районної, районної у м. Києві та Севастополі – структурний підрозділ щодо здійснення виконавчої влади з питань цивільного захисту

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ - ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА ВІДПОВІДНІЙ ТЕРИТОРІЇ
(забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру на території області)

розроблення, забезпечення реалізації регіональних, місцевих програм та планів заходів з ЦЗ

розробляє та забезпечує реалізацію регіональних програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню;
вносить пропозиції щодо включення до проекту обласного бюджету витрат на розвиток і функціонування органів управління та сил територіальної підсистеми цивільного захисту, систем зв'язку та централізованого оповіщення, здійснення заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків.

створення, керівництво та забезпечення функціонування:

територіальних підсистем ЄДСЦЗ та їх ланок

організовує виконання завдань територіальною підсистемою єдиної державної системи цивільного захисту;
забезпечує отримання та доведення до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування розпоряджень про переведення територіальної підсистеми цивільного захисту у вищі ступені готовності;
організовує та бере участь у проведенні перевірок готовності органів управління та сил ланок територіальної підсистеми цивільного захисту до виконання покладених на них завдань;

комісій з питань ТЕБ та НС; органів з евакуації

організовує роботу обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, а в разі виникнення надзвичайних ситуацій - спеціальних комісій з їх ліквідації (за потреби), забезпечує їх функціонування;
готує та вносить на розгляд голови обласної державної адміністрації пропозиції щодо оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної ситуації у разі їх виникнення;

АРС, формувань і спец. служб ЦЗ, місцевої та добровільної пожежної охорони

участь в організації проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, координує діяльність аварійно-рятувальних служб та формувань, а також спеціалізованих служб цивільного захисту;
координація дій обласної державної адміністрації з громадськими організаціями, формуваннями, які займаються питаннями цивільного захисту;

територіальної системи централізованого оповіщення

здійснює утримання, функціонування, модернізацію системи оповіщення та забезпечує постійну готовність територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення до дій за призначенням;
забезпечує оповіщення керівного складу Чернігівської обласної державної адміністрації, органів управління та населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій;

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

створення, керівництво та забезпечення функціонування:

фонду захисних споруд ЦЗ, планування і організація роботи з дообладнання заглиблених приміщень для укриття населення

організовує виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;
визначає потребу фонду захисних споруд цивільного захисту;
планує та організовує роботу з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення;
готує пропозиції щодо прийняття рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності;
організовує облік захисних споруд цивільного захисту;
здійснює контроль за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту;
організовує проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, з фонду таких споруд;

накопичення і підтримання у готовності ЗІЗ для населення (ПЗХЗ, АЕС) та формувань

організовує заходи щодо накопичення і підтримання у готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення;

матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків НС

організовує та в установленому порядку здійснює контроль за створенням, накопиченням, збереженням, розподілом та цільовим використанням матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків; забезпечує відповідно до чинного законодавства утримання складів з матеріально-технічними ресурсами регіонального матеріального резерву

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КООРДИНАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ПІДСИСТЕМАМИ ТА ЇХ ЛАНКАМИ

забезпечення готовності органів управління та підпорядкованих їм сил ЦЗ, організація і проведення підготовки керівного складу та фахівців органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання;

забезпечує підтримання в стані готовності до застосування заміського пункту управління Чернігівської обласної державної адміністрації в мирний час та організовує його роботу в особливий період;
забезпечує отримання та доведення до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування розпоряджень про переведення територіальної підсистеми цивільного захисту у вищі ступені готовності;
взаємодіє з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, щодо виконання завдань цивільного захисту;
здійснює державний контроль за дотриманням підприємствами, установами та організаціями правил, норм, стандартів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.
контролює в межах повноважень місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та надає методичну допомогу у сфері цивільного захисту;
координує діяльність структурних підрозділів районних державних адміністрацій і міських рад (виконкомів), що виконують завдання цивільного захисту;

організація та здійснення заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій

забезпечує у межах своїх повноважень виконання завдань мобілізаційної підготовки, цивільного захисту населення, дотримання вимог законодавства з охорони праці, пожежної безпеки;
інформує населення про стан природно-техногенної безпеки та заходи, що здійснюються на території області з метою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

проведення моніторингу і прогнозування виникнення надзвичайних ситуацій, планування заходів ЦЗ

участь у проведенні моніторингу надзвичайних ситуацій;
участь у прогнозуванні ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, руйнуванні територій за наявності потенційно небезпечних об'єктів і об'єктів підвищеної небезпеки та загроз природного характеру;

ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій

організовує проведення відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
забезпечує ефективне і цільове використання коштів резервного фонду обласного бюджету для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КООРДИНАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ПІДСИСТЕМАМИ ТА ЇХ ЛАНКАМИ

забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період

готує пропозиції щодо віднесення міст до груп цивільного захисту та подає їх центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;
готує пропозиції щодо віднесення суб'єктів господарювання до категорії цивільного захисту та затвердження їх переліку у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України;
бере участь у реалізації інженерно-технічних заходів цивільного захисту при розробленні містобудівної та проектної документації, у тому числі заходів, спрямованих на збереження сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, в особливий період;

навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації

бере участь в організації навчання з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки посадових осіб місцевих державних адміністрацій, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, керівників та їх заступників, а також, підготовці населення до дій у надзвичайних ситуаціях

здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення

Забезпечує ефективно і цільове використання коштів резервного фонду обласного бюджету для надання матеріальної та фінансової допомоги населенню, яке постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій
бере участь в організації та забезпеченні життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ВІДПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЯХ ТА ОБ'ЄКТАХ

ВИКОНАННЯ ІНШИХ ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ЦЗ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ КОДЕКСОМ ТА ІНШИМИ ЗАКОНОДАВЧИМИ АКТАМИ

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

За сприяння ДСНС у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України *“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту”* (№ 5608 від 03.06.2021).

Необхідність внесення відповідних змін зумовлена процесами, що відбуваються в державі у зв'язку *із децентралізацією влади, реформуванням системи безпеки і оборони держави, а також передачею окремих повноважень у сфері цивільного захисту від державних органів до органів місцевого самоврядування.*

Також цим законопроектом передбачено внесення змін до *Законів України «Про транспорт», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про автомобільний транспорт», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про протимінну діяльність в Україні»* щодо реалізації заходів цивільного захисту.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Законопроектом (№5608 від 03.06.2021) передбачається:

усунення термінологічних та змістовних **неузгодженостей** у Кодексі;

уточнення завдань, прав та обов'язків у сфері цивільного захисту суб'єктів господарювання та громадян;

удосконалення організації захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій (з урахуванням досвіду європейських країн у сфері реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, а також досвіду, отриманого під час організації захисту населення в умовах збройного конфлікту на сході країни), зокрема:

інженерного, радіаційного і хімічного захисту населення і територій;

укриття населення у фондів захисних споруд цивільного захисту;

заходів з **евакуації**;

навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;

узгодження окремих положень Кодексу із Законом України «Про протимінну діяльність в Україні» та розподілу повноважень керівників гасіння пожежі на об'єктах і територіях, у підземних спорудах та територіях лісового і природно-заповідного фонду.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ДСНС підготовлено пропозиції до **нової редакції Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»**, які враховано розробником цього законопроекту (текст законопроекту за посиланням: <http://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/42345.pdf>).

Зокрема у пункті 13 статті 87 цього законопроекту визначено **власні повноваження органів місцевого самоврядування територіальної громади у сфері цивільного захисту.**

ОСНОВНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ГРОМАД У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
оповіщення та
інформування населення
про загрозу і виникнення
НС

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ З
гасіння пожеж
ліквідації наслідків НС

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
життєдіяльності
постраждалих від НС

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРИТТЯ
НАСЕЛЕННЯ
в захисних спорудах
цивільного захисту

ЗДІЙСНЕННЯ
евакуації населення,
майна у безпечні райони,
їх розміщення та
життєзабезпечення

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
хімічного, радіаційного
та медичного захисту
населення

СТВОРЕННЯ КОМІСІЙ
з питань ТЕБ і НС,
а в разі виникнення НС —
спеціальних комісій з їх
ліквідації

ЗДІЙСНЕННЯ
навчання населення
до дій у НС

ПРОБЛЕМАТИКА

Більшість органів місцевого самоврядування базового рівня об'єктивно **не в змозі** повністю відповідати на всі виклики у сфері цивільного захисту

ЗАВДАННЯ

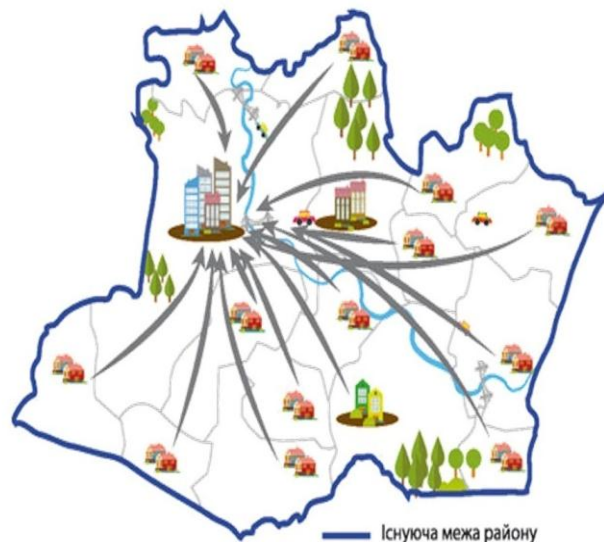
побудова ефективної системи цивільного захисту на рівні територіальних громад

Мета реформи

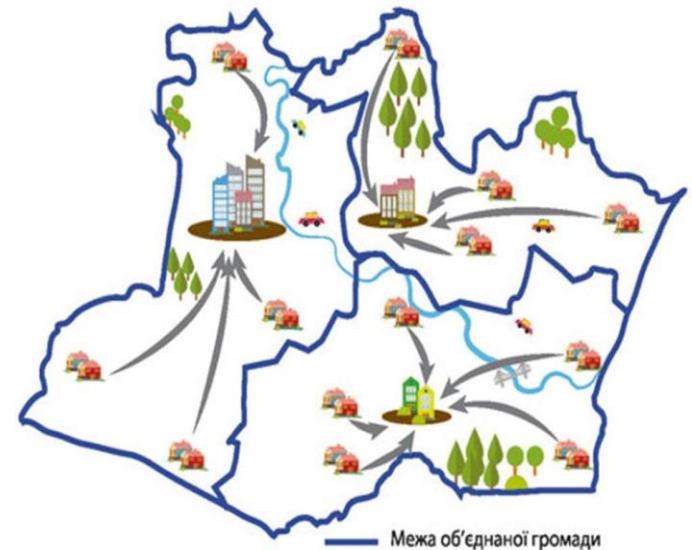
ПОТОЧНИЙ СТАН:

Надання адміністративних та соціальних послуг, розміщення різних служб, пожежних частин та рятувальних підрозділів, як правило, здійснюється у районному центрі (містах обласного значення)

ПЛАНУЄТЬСЯ:

Такі послуги, при необхідності, надаватимуться у кожному центрі громади шляхом створення відповідних **органів управління та сил цивільного захисту** (місцевих пожежних частин, комунальних та добровільних рятувальних формувань), та їх належного забезпечення та розвитком необхідної інфраструктури цивільного захисту

Основні заходи щодо удосконалення системи цивільного захисту в територіальних громадах

Утворення місцевої ланки єдиної державної системи цивільного захисту

Утворення підрозділів з питань цивільного захисту в структурі виконавчих органів місцевих рад

Утворення комунальних аварійно-рятувальних служб, формувань місцевої та добровільної пожежної охорони

Заходи щодо укриття населення у фондї захисних споруд

Організації оповіщення про загрозу або виникнення НС та інформування у сфері цивільного захисту

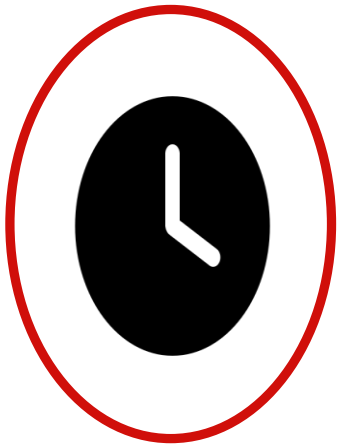
Організації евакуації населення у разі виникнення НС

Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки на об'єктах та території громади

Формування культури безпеки життєдіяльності населення, його обізнаності щодо практичних дій в умовах НС

Заходи щодо радіаційного та хімічного захисту населення

ЯКИЙ РЕЗУЛЬТАТ ОТРИМАЄМО

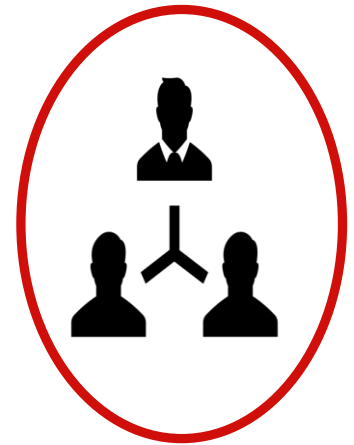
**зменшення часу
реагування на
пожежі та НС**

**збільшення відчуття
безпеки серед
громадян**

**доступ жителів до
надання базових
послуг**

**забезпечення
ефективного
управління**

<https://decentralization.gov.ua/safety>

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**Подальші зміни у повноваженнях
суб'єктів забезпечення цивільного захисту залежать:**

прийняття змін до Конституції України

(щодо закріплення реформованої системи місцевого самоврядування та територіальної організації влади і децентралізації владних повноважень)

*(розроблені конституційною комісією, утвореної Президентом України,
готуються до направлення до Верховної Ради України)*

**прийняття проект Закону про внесення змін до Закону України
"Про місцеві державні адміністрації"**

**та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування
територіальної організації виконавчої влади в Україні**

(реєстраційний № 4298 від 30.10.2020, готується до другого читання у Парламенті)

прийняття проекту Закону України «Про префектів»

(редакції законопроекту на сайті Мінрегіону)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації та забезпечення пожежної безпеки та заходів ЦЗ на території ОТГ:

матеріали **КРАЩИХ ПРАКТИК** 2016 – 2017 років:

https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/330/Krashipraktiki_09_2018.pdf;

матеріали **КРАЩИХ ПРАКТИК** 2018 – 2020 років:

<https://idundcz.dsns.gov.ua/ua/Zbirka-kraschih-praktik.html>.

МЕТОДИЧНИЙ ПОРАДНИК «Перші кроки щодо організації цивільного захисту на базовому рівні місцевого самоврядування» розміщено на сайті ІДУ НД ЦЗ за посиланням:

<https://idundcz.dsns.gov.ua/ua/Nadzvichayni-podiyi/3718.html>.

Порадник містить алгоритм дій керівників (фахівців) територіальних громад щодо першочергових рішень стосовно організації та здійснення заходів цивільного захисту на території громади, зразки типових та формалізованих документів з цих питань.

Для зручності у використанні Порадник складається із 12-ти тематичних серій, кожна з яких має відповідну спрямованість. На цей час оприлюднено 9-ть серій, робота з упорядкування Порадника продовжується.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для органів місцевого самоврядування щодо організації та забезпечення пожежної безпеки та заходів ЦЗ на території ОТГ

[http://www.dsns.gov.ua/ua/Organizaciya-zahodiv-civilnogo-](http://www.dsns.gov.ua/ua/Organizaciya-zahodiv-civilnogo-zahistu.html)

[Головна](#) → [Діяльність](#) → [Реформування](#) → [Організація заходів цивільного захисту під час реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в](#)

I. Методична допомога з організації і реалізації заходів цивільного захисту в територіальних громадах

[Алгоритм забезпечення безпеки територіальних громад.](#)

[Практичний poradnik z organizacii civilnogo zahistu v territorialnykh hromadah.](#)

[Практичний poradnik z realizacii zahodiv civilnogo zahistu v territorialnykh hromadah.](#)

[Актуальні проблеми забезпечення захисту населення і територій територіальних громад.](#)

II. Поради і досвід зі створення місцевих пожежних команд та залучення добровільних пожежних в територіальних громадах

Реформа пожежної охорони - [Частина А](#), [організації цивільного захисту в територіальних громадах](#) [Частина Б](#)

Орієнтовний бюджет створення місцевих пожежних команд. ([Частина А](#), [Частина Б](#))

[Досвід створення Центрів безпеки громадян у Донецькій області.](#)

Хто може бути добровільним пожежним. ([Частина А](#), [Частина Б](#))

Добір добровільних пожежних. ([Частина А](#), [Частина Б](#)) <https://decentralization.gov.ua/safety>

Анкета кандидата добровольця. ([Частина А](#), [Частина Б](#))